

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' וארא (ספרי) כ"ו טבת תשס"ט

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 347

פנינים יקרים

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' (ו, ב) ללמדנו דהנבואה של אני ה' נתגלה לו במדת הדין ועיקרו של הנבואה היה להודיעו דמדת הדין הוא ג"כ מקור הרחמים כמו שאנו מיחדים שמו ב"ה בכל יום ה' אלקינו ה' אחד שהכל הוא ממקור הרחמים שמתואר על זה בשם ה'.

כבד לב פרעה (ו, יד) פירש התרגום יקיר מלשון כבוד, היינו שמחזיק את עצמו מגודל גאותו למכובד, והרבה פירשו על הכעס כטבע הכבד שהוא כועס, ויאמר בלשון כבד שמורה על משא כבד, מפני דבזמן שהאדם כועס או מתגאה או הלב כבד מחמת רבוי הדם שבו שעל ידם בא הכעס והגאות. (תפארת ציון)

דרך שלשת ימים נלך (ח, כג) דשם אין איש גם מהרועים במדבר שאין דרכם להתרחק מהישוב כל כך, וע"י שאין שם איש עי"כ יהי' שם התגלות כבודו ברוך הוא עלינו. (תפארת ציון)

זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו וגו' (ט, יב, טז) מתקנת היהודים כשיוצאין לעבודת קרבן פסח לא יאמר אדם לחבירו גש הלאה, ושלא יאמר הניחני ואעבור, אפילו היה האחרון שלמה או דוד, כי הוא להראות שאין גבהות לפני המקום בזמן הכנת עבודתו, וזאת מרמז לנו תוה"ק זאת חקת הפסח פירוש זאת נוכל ללמוד מחקת הפסח שאין גבהות לפני המקום ב"ה, כל בן היינו מי שיבא לפני צדיק הדור לומר שהוא בן גדולים נכר איש כזה נתנכרו מעשיו וכו' לא יאכל בו פי' אינו לדבק בו יתברך.

ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה (ו, ט) משמעותם חסרון באמונה, בני ישראל לא רצו להמתין זמן ממושך לגאולתם אלא רצו את הגאולה מיד וזהו קוצר רוח, וזו המשמעות של עבודה קשה, כי המאמץ האמיתי מבין שיש להמתין בסבלנות עד שתתבצע תוכניתו של בורא העולמים...

הוא משה ואהרן (ו, כו-כז) עיין במפרשים מדוע מרגישה התורה פעמים הוא אהרן ומשה, הוא משה ואהרן ונ"ל שמשה ואהרן החזיקו עצמם אנשים פשוטים למרות התפקיד החשוב שמינה הקב"ה אותם. וכדי שלא לחשוב שלאחר שהחלו בבצוע התפקיד והם המדברים אל פרעה נשתנה המצב לכן מוסיפה התורה שנשארו כאנשים פשוטים התלויים אך ורק בחסדי השי"ת.

ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף (יב, ו) ומשה אמר אל זקני ישראל ההיפך: והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות (יב, כג) המשקוף רמז אל ה' העליון והמזוזות מרמז לזכות אבות ואמהות. ה' אמר להקדים המזוזות לעורר אתעוררת דלתתא ראשון, ומשה מרוב ענותנותו כמש"כ 'נחנו מה' הקדים ליתן על המשקוף לכבודו יתברך.

והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבודה הזאת לכם (יב, כז) וצ"כ לשון והיה שהוא לשון שמחה, ולשמחה מה זו עושה והרי זו שאלתו של הבן הרשע ואוי לבשורה כזאת, והתירוץ דאמרו חז"ל (כבא-בתרא קלג) דאסור לעבורי אחסנתא אפילו מברא בישא לברא טבא, כי אולי בהמשך הזמן יצא ממנו זרע מעליא. וזהו והיה בלשון שמחה כי גם משאלת הרשע מסקינן דאילו היה שם לבד לא היה נגאל אבל מאחר שיש בו ניצוץ של קדושה שע"ז יצא ממנו זרע מעליא מ"מ הם נגאלים.

ליל שימורים הוא לה' ... שימורים לכל בני ישראל לדורותם (יב, מ"ב) לשון כפול זה מלמדנו שהיה חסד בתוך חסד, החסד בנס יציאת מצרים וכדי שלא יקבלו ח"ו החיצונים מן החסד הנשפע מהבורא ברוך הוא על העולמות לזה עשה הקב"ה חסד נוסף לעמוד על המשמר שלא יקבלו את החסד זולת נשמת ישראל.

וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבירים אותם ואזכר את בריתי (ו, ה) לאמיתו של דבר העינויים הם למוכה לעם ישראל אלא המצרים המעבירים את בני ישראל אינם מאמינים בהשגחת הבורא אדרבה הם שואלים איה אלקיהם וגדול חלול השם, וכשישראל צועקים על חלול השם, ה' שומע. (תולדות אדם)



שיחת הרא"ש זיע"א פרשת ויגש תשל"ב (האשק, חלק שלישי סוף השיחה) הובא לציפוס ע"י א.א.

מה נקרא לחיות בבחינה של "וחטאתי נגדי תמיד". כאשר האדם האדם שומע את החבר מדבר דיבורים, והדברים כואבים לו, הוא לא יכול לסבול אותו באופן נורא, זה בוער בו כמו אש, הוא היה מוכן להרוג אותו במקום. למרות שהחבר לא מדבר אליו שום דברי מוסר, הוא לא מסכים. מה הוא מדבר אלי, שידבר רק טוב. ובעת כזאת הוא צריך לדעת שבדיבורים הללו שם מונח הניצוץ של הנשמה ערטילאית. ככה הוא צריך בשביל להעלות אותו. כשהוא עומד בנשימה הזו, וכופה את עצמו, והוא מתעקש ושומע את הדברים, זה נותן לו דקירה הגונה, אבל שומע שהלה מדבר נכון, אז הוא העלה את הניצוץ של הנשמה ערטילאית. כמה צריך לעבוד בשביל זה. ולעומת זאת הוא יכול ללמוד, ויכול להתפלל, ולתת צדקה, ויכול להיות ער בלילות, וללכת למקוה, ובכל אלו הוא לא מעלה את הניצוץ כמו שהוא מעלה אותו בזה שהוא רוצה לשמוע את מה שאומר לו החבר, ומכניע את עצמו, ואומר "אני כן אשמע מה שהחבר אומר". אמנם בוערת בו אש, אבל הוא בוער על עצמו. כשאדם בוער מעבודה הוא בוער לרצות לשמוע מה שהשני מדבר, והוא שומע שהשני דיבר טוב, וממילא הבעירה נכבית מאליה והוא מקשיב לדברי החבר. ואז מהשמאל נהיה א-ל. וכשנהיה א-ל מתעלה הניצוץ של הנשמה הערטילאית.

היהודי הזה, בזה שעמד בנסיון, הוא גורם שאלפי נשמות ערטילאיות יתעלו. בנשימה הזו שהוא עמד ורצה לשמוע את החבר בשעת הנסיון שלו, ולא תירץ את עצמו. בזמן כזה

כאשר האש בוערת בו, הקליפה נותנת לו הנאה וגשמעק שאין כמוה לתרץ את עצמו למה הוא לא יכול לשמוע. הוא לא אומר "אני לא רוצה לשמוע", "אני לא יכול לסבול אותך". הוא עומד לפני השני ורוצה לתרץ את עצמו, ואז משקר: אין לי זמן, מחכים לי בבית, יש לי את הילדים, השארתי את הגז דולק. הוא עונה עשרים אלף תירוצים בכדי לגרש את הסיבה. אבל אם הוא עומד, ועובד על עצמו, ורואה שהכל רק תירוצים - "אם ראית גנב ותירץ עמו" - לכל גנב יש תירוץ שהוא מתרץ את עצמו - והוא מתאפק, אזי הוא מעלה את הניצוץ שלו מחטא עץ הדעת שנהיה נשמה ערטילאית, והוא מגיע אל השלימות.

והיות שעכשיו הוא עקבתא דמשיחא, כמו שאמר דוד המלך "עון עקבי יסובני", יכולים אנו כולם ביחד להיושע, ונזכה כל אחד ואחד שהנשמות שלנו לא יהיו עוד נשמות ערטילאיות. כי כל אחד ואחד מאיתנו הוא נשמה ערטילאית. כל אחד כשירצה להביט לתוך עצמו, ויסכים לקרוע מעצמו מבלי להשבר, הוא יראה את כל ההשתקפות של עצמו, של הפגמים שלו. וכאשר הוא רואה את מהותו אל לו להשבר, כי אז הוא רואה את הבחינת "אדם" שלו, ומהו אדם. ואז כאשר הוא מונח בבחינת "אדם", אם הוא לא נשבר הוא מגיע לבחינה ש"מבשרי" - מהפחיתות שלי, בחינת אדם - "אחזה אלוהה", הוא מגיע לשלימות. בגלל שהגדלות של אדם היא לא כאשר הוא עושה טוב בעולם הזה, לא זה מביא אותו לשלימות. מה יביא אותו לשלימות? אם

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



המשך מעמי קודם

347

לו אות להצטיינות הוא צריך לעבור מבחן. וכאשר הוא עובר את הבחינה בהצלחה הרי זה סימן שכל מה שלמד עד היום הביא אות להצטיינות. אותו מפקד שעבר את הכל ויודעים בבירור שהוא הגיע לשלימות, נותנים לו אות הצטיינות ללא בחינה, אבל זה שלמד ולא ידוע בבירור אם הגיע לשלימות, עורכים לו נסיון שמברר אם כל מה שלמד הביא אותו לשלימות. וכמו כן - זה לעומת זה - הצדיק שעבד כל חייו על עצמו, והגיע לשלימות שכל ימי הייתי מצטער, נותנים לו בנשימה האחרונה מסריקות של ברזל. ואין הכוונה למסריקות כפשוטם שאצל הצדיק זה שום דבר, מסריקות של ברזל זה הפחד שיש לו, פחד יצחק, והנסיון הוא שיגיע לשלימות האמיתית של פחד יצחק, וכשהאדם זוכה ועובר את הנשימה האחרונה בשלום אז הוא הגיע לשלימות. אבל לא נותנים לו את הכל בפעם אחת בנשימה האחרונה, רק על כל מדריגה שהוא הגיע אליה בוחנים אותו אם הוא הגיע לשלימות. ולאדם יש מליארדי מדריגות, ואחר כל מדריגה שהשיג עורכים לו בחינה, ואחר שעמד בבחינה נותנים לו מדריגה יותר גבוהה, מחיל אל חיל. עד שמגיע לשלימות.

הבו וזכה שכולנו נגיע לשלימות האמיתית, שהנשמות שלנו לא יהיו נשמות ערטילאיות, ועיי"ז נזכה לשלימות של דוד המלך ע"ה, נזכה לחיות עם המנהיג שלנו, שהוא שלימות הנפש עיי"ש שלימות הגוף "מצאתי את דוד עבדי". ואז נזכה כולנו ביחד במהרה בימינו לבית השלישי, שאז ישבו כל ישראל איש תחת גפנו ותחת תאנתו ולא יפחדו מן העמים, ועליהם תיפול

יעמוד בנסיון של הנשימה האחרונה, הוא יכול לעבור שלושים ארבעים שנה, לעסוק בתורה יומם ולילה לא ישובתו, ולעקור מקרבו את כל המידות הרעות ולהופכם לשיא המידות הטובות, ובנשימה האחרונה מנסים אותו. זה היה המסריקות של ברזל של רבי עקיבא, ועל זה אמר "כל ימי הייתי מצטער" - לנסיון שיגיע בנשימה האחרונה שלו. כל התורה שלו אינה שווה לגבי הנשימה האחרונה הזו. נסיון זה הוא "מסריקות של ברזל".

"מסריקות של ברזל" אין הכוונה דוקא שיסרקו את בשרו. הנסיון של רבי עקיבא לא היה מה שסרקו את בשרו במסריקות של ברזל, הוא כלל לא הרגיש את הכאב הזה. הצדיק אמת שהגיע לשלמות הגוף, הגוף שלו כ"כ בשלימות שהוא לא מרגיש כאשר יחתכו אותו לחתיכות וישרפו אותו לאפר, המוח שלו כבר לא חי עם הגוף, המוח חי בבחינת שלימות של הגוף, דהיינו שלימות הנפש, וכאשר שורפים אותו יש לו רק פחד ואינו מרגיש את הכאב. הוא לא מפחד מהמסריקות של ברזל מזה שחותכים ושורפים אותו, הפחד שלו הוא שמא יפסוק אצלו השילוב של הגוף והנפש. הגוף שלו הרי הוא שלימות הנפש, ויש לו פחד שמא הוא מאבד את הנפש, "וי אבדה נפש". לכן הוא מפחד, שלא יהיה "וי אבדה נפש". הגוף לא כואב לו, כואב לו "וי אבדה נפש" שבגלל זה אחרי עץ הדעת נהיה בחזרה גוף, והוא צריך להמשיך ללכת בגלות.

ובשעת הנסיון הזה, אז הוא המבחן החזק ביותר. וכפי שניתן לראות גם כאן בצבא, אחד שלמד והתאמן והתקדם, כאשר עומדים לתת

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



המשך מ'מ' קודם

347 ד

אימתה ופחד, וכל הרישעה כולה כעשן תכלה, שזכה במהרה בימינו ללא הזיקות וללא ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. יה"ר קרבנות.

מלאנו לנכון להביא הקטע כלהלן בהמשך לשיחה של השבוע

איזה כאב, והשיב שעד עתה לא הרגיש כי אם עכשיו בעת ששאלוהו אם מרגיש או לאו. וכל זה מרוב דביקות מחשבתו באהבה עזה ועצומה בבורא ית', ומרוב שמחתו בשעשועי נפשו העתידה לבוא לאחר שעה מועטה בגן עדן, לכן לא היה אז הרגשה לחושיו הגשמים. וסיבת פירוד והסתלקות חייו מגופו לא היה ע"י הריגה, אלא הוא המית את עצמו על ידי דיבוק מחשבתו בו ית' ונשארה דבוקה שם, וכסבורין הגויים שע"י הריגה נפרדה נשמתו מגופו..."

בספר "עמוד העבודה" להרה"ק רבי ברוך מקוסוב (דרוש המחשבה) איתא בזה"ל: "והנה שמעתי שבדורינו העלילו הגויים דם-שקר על איש קדוש אחד שנהרג על קידוש שמו ית', ותחבו בו עמוד של עץ מתחתיו בפנימיות גופו בחזק יד, עד שניקבו בו כל בני מעיו ונתגלה ראש העמוד אצל אונן. וזה היה סמוך לליל שבת, וכל השבוע הזאת לא טעם כלום כי התענה כל הששה ימים, וסמוך לקידוש הרגוהו. וקודם מיתתו היה מזמר שירות ותשבחות באהבה עזה. ושאלוהו אם מרגיש

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר יאיר וינשטוק ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר גדליה סגל ומשפ' להולדת הנין
הר"ר ישראל מאיר סגל ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר צבי הולד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר שמואל כץ ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להולדת הנין
הר"ר ישעיה רובינפלד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר צבי ולדמן ומשפ' לאירוסיו הבן



י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' עדני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

כוס תנחומים

למשפחות פרוש - זאב הי"ו

על פטירת אמם מרת פנינה מנדלוביץ ע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.



לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

